

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
БОЛЬШЕЯКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Школьная, 1, с.Большие Яки,
Зеленодольский район, 422524

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯШЕЛ ҮЗӘН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ ЖӘКЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Мәктәп ур., 1 Олы Жәке авылы
Зеленодольск р., 422524

Тел.факс: (84371) 6-60-44 E-mail: Bkn.Zel@tatar.ru, www.zelenodolsk.tatarstan

---

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
КАРАР**

---

5 март 2021 ел

№12

Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль
районының Олы Жәке авыл жирлеге территориясендә
Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә
һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге
жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау хакында.

Россия Федерациясе Урман кодексы, "Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге
131-ФЗ номерлы Федераль законы, "Эйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002
елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан
Республикасы Зеленодольск муниципаль районаның «Олы Жәке авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Олы Жәке авыл жирлеге
территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан
житештерү максатларында, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль
районы Олы Жәке авыл жирлеге Советы Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә
көрмәгән жирләрне билгеләү турында Карап кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районаның Олы Жәке авыл
жирлеге территорииясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә
һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә көрмәгән яшел
үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне 1 нче күшымта нигезендә
расларга.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълуматының рәсми
порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы
Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль
районының мәгълумати сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru> Интернет
челтәрендә, шулай ук Олы Яке, Мәктәп урамы, 1 йорт (администрация бинасы),

Олы Яке авылы, Мәктәп урамы, 1а (КФУ), Каратмән авылы, Клуб урамы, 23 (авыл клубы), Уразлы авылы, Парат урамы 138п (авыл клубы) мәгълүмат стендларында.
3. Элеге каарның үтэлешен контрольдә тотам.

Олы Жәке Авыл
Жирлеге Башлыгы

Ф. А. Фәйзуллина

Яшел Үзән муниципаль районны Олы Жәке авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 05 марта 12 номерлы карарына 1 нче күшымта

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районнының Олы Жәке авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турында

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, "әйләнә-тире мохитне саклау турында" 10.01.2002 ел, № 7-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районнының «Олы Жәке авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль района Олы Жәке авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмалар кисү тәртибен билгели Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган жирләр (алга таба авыл жирлеге).

1. Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгे төп тәшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, қуак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсемлек (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм қуаклар).

Табигый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз эченә алган хужалык эшчәnlеге белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерүү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән мәшгуль булган аз төзелгән участоклары.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган.

Агач-5 см диаметрлы төгәл гәүдәле, 1,3 м биеклектә, үсентеләрдән тыш, үсемлек. Қуак-купъеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеге.

Яшел массив-бердәм идән барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 яшьтән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки заарланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреациян, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендага алынган участокларда-юридик затларга, милекче гражданнарга яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә каарга тиешләр.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территорииясендә агач-куак кисүгә бәйле барлык гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясендә хужалык, шәһәр төzelеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир участогын сайлау акты, төzelеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның Яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәшен тәэммин итү белән бергә яшел территорииләрне һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр , (агачлар, куаклар) кисү тәртибе.

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәтнамә нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт Олы Жәке авыл жирлеге башкарма комитеты күрсәтмәсе (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты) рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт алу өчен гариза бируче жирлек башкарма комитетына агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рөхсәт биру турында жирлек башкарма комитеты расланган форма буенча гариза бирә. Мөрәжәгать итүченең, авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча бурычы булмаска тиеш.

Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы Документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил гамәлдә булса);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләрне төшерү белән якындағы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Биналар һәм корылмалар төзегендә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. Яшел үсентеләрне кисү һәм утырту шартлары хужалары белән килешү;

3.3.7. Үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда инженер чeltәrlәре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешенде.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза алганнын соң, гариза биручегә әлеге төр эшләрне башкару өчен рөхсәт алган маҳсус оешмага мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә.:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларның санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төzelә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 22.05.2007 ел, № 310 карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда курсәтелгән эшләрне башкару гариза бируче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срокы-90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты мөрәжәгать итүче гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләү) исәпләү, авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт биру турында авыл жирлеге башкарма комитеты Каары проектын әзерли.

3.6. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бируче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бируче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, кисү, төяү, төяү һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Газон, яшел үсентеләр киселгән урынга якын территориядә зыян күргән очракта, эш башкаручы аларны территория хужасы һәм контролълек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килештерелгән срокларда, ләкин зыян килгән мизгелдән ярты елдан да соңга калмыйча, мәжбүри торғыза.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү жирлек башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл ителергә мөмкин:

3.11.1. үткәрү кисү тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм җәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. җимерелү куркынычы тудыра торган авария (коры-сары) агачлар һәм куаклар кисү.

3.12. Югарыда курсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисуне гамәлгә ашыручи мөрәҗәгать итүчегә жирлекнең башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация яғыннан яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. 1 нче күшымта нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручи яшел үсентеләр киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яки жир кишәрлекендә аны гражданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның милке булып тора, аның үз теләге белән файдалана һәм эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә курсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китеүү;

3.15.3. окольцовка кәүсә яки подсечка;

3.15.4. повреждение растущих агачлар һәм куаклар кадәр дәрәжә туктату үсеш;

3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китеүү h. б. шундый;

3.15.6. үз белдеген белән корыган агачларны кисү;

3.15.7. башка жәрәхәтләре растущих агачлар һәм куаклар.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып агач һәм куакларны юкка чыгару үз белдеге белән киселгән һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаяты җаваплылыгына тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеке территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү.

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмычка башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнар яисә юридик затлар акчалары хисабына башкарыла, аларның мәнфәгатъләрендә яки хокукка карши гамәлләре нәтижәсендә Яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян натураль рәвештә кайтарылырга тиеш-компенсацион яшелләндерү: 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызыу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм Яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, жирлек башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшмәкәрлек эшчәнлеге алыш бару өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, Яшел территорияләрдә һәм Яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерергә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Административ жаваплылык

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Жәке авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындағы нигезләмәгә 1 ичә күшымта

ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Жәке авыл жирлеге башкарма комитеты" _____ " шәһәр
Комиссия составы:

1. _____
(Ф.И.А вазыйфасы)
2. _____
(Ф.И.А вазыйфасы)
3. _____
(Ф.И.А вазыйфасы)

яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтижәләре турында:

Нәтижәсе:

Комиссия членнары:

1. _____
Имза Ф.И.А исеме
2. _____
Имза Ф.И.А исеме
3. _____
Имза Ф.И.А исеме